

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล
วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๑๔,๕๘๙.๙๗ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๗๑ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๑๙,๐๕๕.๒๒ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๗๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๓,๙๕๒.๐๖ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๔๖๖,๑๒๑.๗๘ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๓๖๒.๕๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑.๐๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๖๑.๕๐ ไร่)
- ๒.๑.๒ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๒๒๕.๒๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗๔.๗๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๕๐.๕๐ ไร่)
- ๒.๑.๓ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๑,๖๑๐.๘๐ ไร่ พื้นที่ระบาด ลดลง ๑๒๕.๔๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๗๓๖.๒๖ ไร่)

๒.๒ ศัตรูมังคุด

- ๒.๒.๑ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๑๖.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๒๑.๐๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูลำไย

- ๒.๓.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๕๙.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ๒.๓.๒ โรคมุ่มไม้กวาด พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒๘๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ๒.๓.๓ โรคราดำ พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๓๓๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ๒.๓.๔ มวนลำไย พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๓๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๐.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๘.๕๐ ไร่)
- ๒.๔ ศัตรูเงาะ พบการระบาดของเพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๒ เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกระเบียง หากพบการระบาดของบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยส์ อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๓ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียนจะทำลายเฉพาะใบอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่ และโดยปกติทุเรียนแตกใบอ่อนไม่พร้อมกันแม้แต่ทุเรียนในสวนเดียวกัน สำหรับต้นที่แตกใบอ่อนไม่พร้อมต้นอื่นควรพ่นสารฆ่าแมลงเฉพาะต้น จะช่วยลดการใช้สารฆ่าแมลง และเปิดโอกาสให้ศัตรูธรรมชาติได้มีบทบาทในการควบคุมเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หรือบังคับให้ทุเรียนแตกใบอ่อนพร้อมกัน ซึ่งอาจกระตุ้นด้วยการพ่นยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อลดช่วงการเข้าทำลายของเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หากพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดมากควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕ % อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไทอะมิตอกแซม ๒๕ % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๘ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ - ๑๐ วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านในพื้นที่ที่รกรากพุ่มที่มีรากผุอยู่ หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก ตัดแต่งกิ่ง หรือลำต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ วัน ใช้สลับกับสารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม

๓.๒ การควบคุมศัตรูมังคุด

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๓ การควบคุมศัตรูลำไย

๓.๓.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบไปเผาทำลาย หากกระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๔ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ ๘๓.๙ % อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง และควรพ่นสารติดต่อกัน ๒ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้งสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๒.๔ โรคพุ่มไม้กวาด เนื่องจากยังไม่มีสารป้องกันกำจัดเชื้อไฟโตพลาสมา การป้องกันกำจัดทำได้โดยกำจัดแมลงพาหะ ถอนวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดปริมาณแมลงพาหะ รวมถึงการใช้เมล็ดพันธุ์ กิ่งพันธุ์ และอุปกรณ์ที่ปลอดเชื้อ

๓.๒.๕ โรคราดำ พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ กำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อลดความชื้นสะสมไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัยของแมลงปากดูดที่มาขับถ่ายน้ำหวาน เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรพ่นสารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น ป้องกันเพลี้ยแป้ง และมดไต่ขึ้นมาบนต้น

๓.๒.๖ มวนลำไย ตัดแต่งกิ่ง ไม่ให้ทรงพุ่มหนาทึบ เพื่อทำลายที่หลบซ่อนและที่พักอาศัยของตัวเต็มวัย หากพบการระบาดจับตัวอ่อน ตัวเต็มวัย และไข่มาทำลาย ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แตนเบียน หรือใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๕ - ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕%อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นก่อนลำไยออกดอก

๓.๔ การควบคุมศัตรูเงาะ

สำรวจการเข้าทำลายของเพลี้ยไฟอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่อากาศร้อนอบอ้าวและฝนทิ้งช่วง โดยการสู่มะเขือช่อดอกบนกระดาดแข้งสีขาว หากพบเพลี้ยไฟ ๒ - ๓ ตัวต่อช่อ ควรทำการป้องกันกำจัดโดยพ่นสารฆ่าแมลงป้องกันกำจัดในระยะตั้งแต่แทงช่อดอกถึงติดผลอ่อนอย่างน้อย ๑ - ๒ ครั้ง เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยไฟ ได้แก่ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร รมั้ดระวังช่วงที่มีดอกบานเต็มที่เป็นระยะที่มีการผสมเกสร เพราะสารฆ่าแมลงบางชนิดอาจเป็นอันตรายต่อผึ้งที่ช่วยผสมเกสรได้

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๗ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ภาคเหนือ

- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง แมลงค่อมทอง ตัวงูทูลาบ มวนลำไย โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง และโรครากเน่าโคนเน่า

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง ตัวงูทูลาบ เจาะลำตัน หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคราแป้ง และโรครากเน่าโคนเน่า

- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง แมลงค่อมทอง ตัวงูทูลาบ มวนลำไย โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

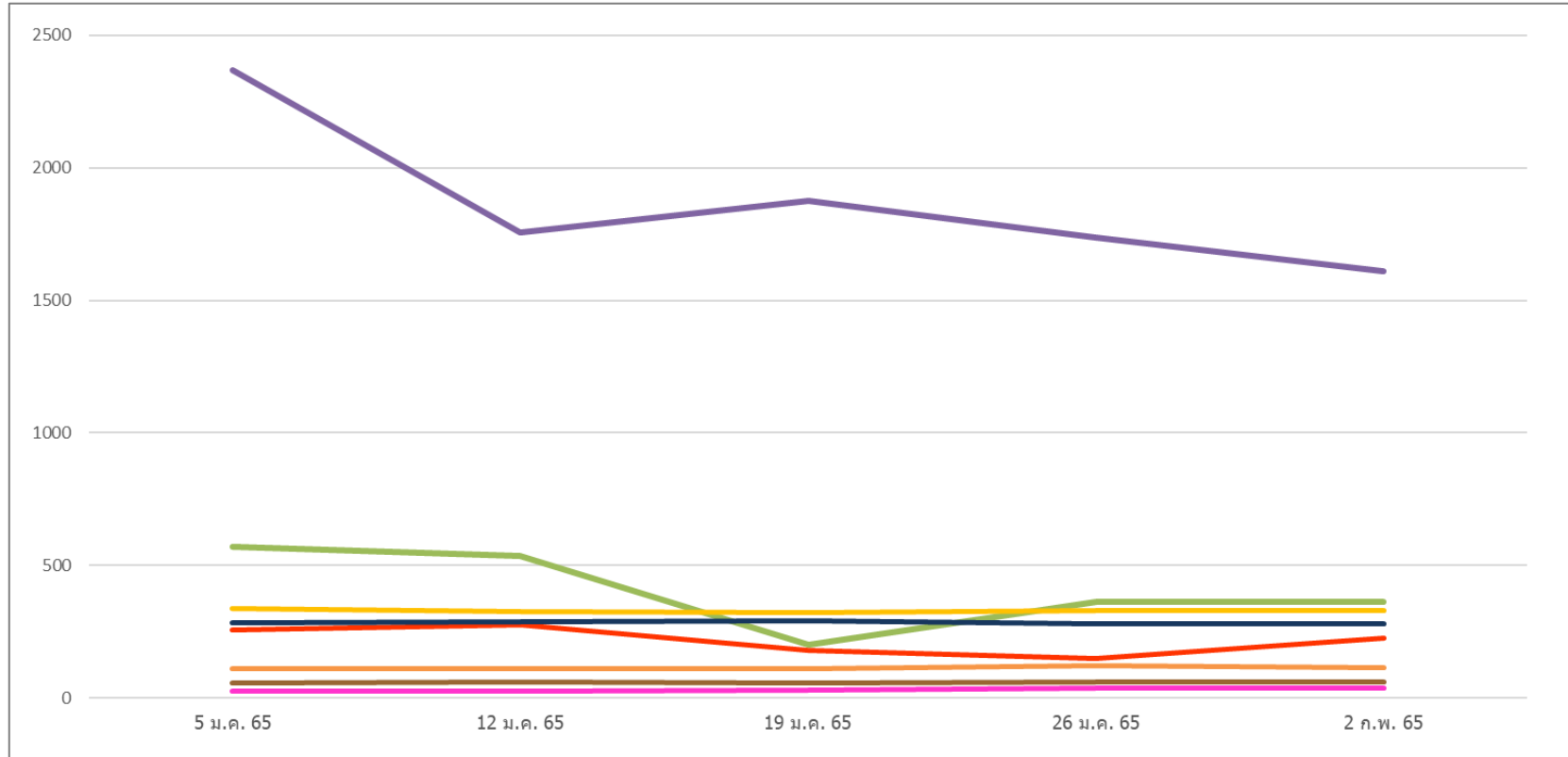
ภาคตะวันออก

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง ตั๊กแตนยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคราแป้ง โรคใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง ไรแดง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ และโรคใบจุดสาหร่าย
- เงาะ ระวัง หนอนคืบกินใบ หนอนกินช่อดอก และโรคใบจุดสาหร่าย
- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง แมลงค่อมทอง ตั๊กแตนยาว มวนลำไย โรคพุ่มไม้กวาด และโรคราดำ

ภาคใต้

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ทูเรียน ตั๊กแตนยาวเจาะลำต้น โรคใบติด โรคราสีชมพู และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ และโรคใบจุดสาหร่าย
- เงาะ ระวัง หนอนคืบกินใบ หนอนร่านกินใบ และโรคใบจุดสาหร่าย

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๕

เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน- ทุเรียน ๒๒๕.๒๖ ไร่	เพลี้ยแป้ง - มังคุด ๐ ไร่	เพลี้ยแป้ง - ลำไย ๖๐.๕๐ ไร่
เพลี้ยไฟ - ทุเรียน ๓๖๒.๕๑ ไร่	เพลี้ยไฟ - มังคุด ๑๑๖.๐๐ ไร่	โรคพุ่มไม้กวาด - ลำไย ๒๘๒.๐๐ ไร่
เพลี้ยแป้ง - ทุเรียน ๐ ไร่	โรคใบจุด - มังคุด ๐ ไร่	โรคราดำ - ลำไย ๓๓๒.๐๐ ไร่
โรครากเน่าโคนเน่า - ทุเรียน ๑,๖๑๐.๘๐ ไร่	มวนลำไย ๓๙.๐๐ ไร่	